

3 Februarie 2022

Planul Național de Combatere a Cancerului nu conține nici măcar una dintre măsurile recomandate de Planul European de Luptă Împotriva Cancerului în ceea ce privește combaterea consumului de tutun

Comunitatea medicală, științifică și academică, implicată la nivel local și global în lupta cu efectele consumului de produse din tutun și nicotină a primit cu încredere și speranță **prevederile noului Plan European de Luptă Împotriva Cancerului, lansat în februarie 2021 de către Comisia Europeană.** Unul din pilonii centrali ai acestui plan este reducerea consumului de tutun până la 5% până în anul 2040. De asemenea, Planul European de Luptă Împotriva Cancerului a stabilit modalitățile prin care se va atinge acest obiectiv, constând în **aplicarea mult mai fermă a reglementărilor în domeniu și revizuirea reglementărilor existente, pentru a ține pasul cu ritmul apariției de noi modalități de livrare a tutunului și nicotinei către consumatorii europeni.** Aceasta include **revizuirea reglementărilor privind publicitatea produselor din tutun și nicotină, revizuirea reglementărilor privind fumatul în spațiile publice închise pentru a include noile produse din tutun și revizuirea reglementărilor privind taxarea acestor produse beneficiare actualmente de un regim de taxare inexistent sau preferențial.** În iulie 2021, Organizația Mondială a Sănătății a prezentat opiniei publice **Raportul Global de Progres al Luptei cu Consumul de Tutun.** Pentru prima dată, acest raport a inclus date legate de noile produse pe bază de nicotină și riscul acestor produse pentru generația tânără. Directorul OMS a accentuat cu această ocazie **nevoia de reglementări mai ferme, care să prevină inițierea utilizării acestor produse de către copii și tineri, cât și faptul ca 84 de țări ale lumii trebuie să adopte legislație strictă în acest sens.**

România, alături de alte 181 de țări ale lumii, este semnatară a Convenției Cadru privind Controlul Tutunului, ratificată prin Legea nr. 332/2005. În octombrie 2018, **cea de-a 8-a Conferință a Părților Convenției Cadru privind Controlul Tutunului a adoptat decizii** prin care statele semnatare au ajuns la acordul că **reglementările privind produsele din tutun trebuie să fie aplicate în totalitatea lor conform prevederilor tratatului internațional, că trebuie extinse la noile produse din tutun, recomandând revizuirea legislațiilor naționale în acest sens.**

În ciuda acestor direcții strategice concrete exprimate de către Planul European de Luptă Împotriva Cancerului și de către Organizația Mondială a Sănătății, membrii Inițiativei 2035 Fără Tutun au constatat cu surprindere că varianta de **Plan Național de Combatere a Cancerului lansată de curând nu conține nici măcar una dintre aceste măsuri recomandate de către Comisia Europeană sau OMS.** Dimpotrivă, am constatat că **planul include întregul capitol de prevenție a factorilor de risc pentru bolile netransmisibile abia ca al treilea obiectiv definit, în condițiile în care prevenția ar trebui să fie prioritară.**

Mai mult de atât, măsurile propuse (respectiv, promovarea unui stil de viață sănătos, pliante, conferințe) sunt **în totală contradicție cu măsurile recomandate de Organizația Mondială a Sănătății ca fiind eficiente în reducerea consumului de tutun,** existând numeroase date științifice care arată ineficiența lor în condițiile în care sunt abordate izolat de măsurile de reducere a accesibilității și atractivității produselor din tutun. Un alt exemplu concret care arată nevoia de amendare a măsurilor prevăzute în plan este abordarea propusă legată de cancerul bronhopulmonar, aflat pe primul loc de ani de zile în România

la sexul masculin, reprezentând o patologie cu legătură incontestabilă directă cu consumul de tutun în peste 90% din cazuri. Din varianta prezentată de plan lipsesc complet acțiuni concrete și dovedite de reducere a consumului de tutun precum-actualizarea legii antifumat cu aspecte care țin de reglementarea tutunului încălzit și țigării electronice, alocarea de fonduri suficiente și extinderea rețelei de cabinete de consiliere a fumătorilor sau introducerea în regim de urgență a atestatului de tabacologie.

După cum știm deja, **pandemia COVID-19 a afectat în mod disproporționat persoanele care suferă de efectele devastatoare ale fumatului.** Potrivit Organizației Mondiale a Sănătății, fumătorii prezintă un risc crescut de boală severă în caz de infecție cu virusul SARS-CoV-2. Fumatul (inclusiv al tigarilor electronice) slăbește sistemul imunitar, crește riscul de infecții respiratorii și este o cauză majoră a multor afecțiuni care cresc considerabil riscul de complicații severe ale COVID-19, cum ar fi bolile cardiovasculare și cerebrovasculare, BPOC și diabetul. Renunțarea la fumatul de orice tip reduce riscul complicațiilor COVID-19, precum și costurile de îngrijire pe termen scurt și lung a acestor pacienți.

După cum a afirmat de curând Directorul General OMS, Dr. Tedros Adhanom Ghebreyesus, **“dacă tutunul ar fi fost un virus, atunci impactul lui ar fi fost demult denumit pandemie, iar lumea întreagă ar fi alocat toate resursele posibile pentru a îl opri.”** COVID-19 a însemnat peste 40.000 de decese în România într-un singur an. Consumul de tutun înseamnă, în fiecare an, peste 36.600 de decese. Acestea sunt cifre care arată atât rolul covârșitor pe care îl are consumul de produse din tutun și nicotină în producerea și perpetuarea bolilor cronice în România cât și, în egală măsură, nevoia de politici ferme, consecvente și coerente de reducere a acestui impact devastator.

În septembrie 2016, societatea civilă, medicală și academică a României a adus în atenția factorilor de decizie, în prezența și cu susținerea Președintelui României, domnul Klaus Werner Iohannis, **prima strategie națională integrată de reducere a consumului de tutun, 2035 - Prima generație fără tutun din România.** Inițiativa este susținută în prezent de peste 350 de organizații neguvernamentale care au semnalat, în repetate rânduri, prevalența consumului de tutun în rândul copiilor români (de exemplu, faptul că 14,6% dintre copiii cu vârste între 13 și 15 ani au declarat că au fumat, iar 8,2% că au folosit țigarete electronice în ultimele 30 de zile. Obiectivul principal al strategiei este reducerea consumului de tutun la sub 5% din populația cu vârste cuprinse între 13-15 ani. Avem în vedere pentru România ca generația născută în 2017 să devină în 2035 prima generație liberă de această dependență cu efecte devastatoare.

Ca atare, ne exprimăm surprinderea că nici unul din elementele acestei strategii nu și-a găsit locul în varianta prezentată public a Planului Național de Combatere a Cancerului. Considerăm că este vital ca cetățenii României, mai ales generațiile viitoare, să poată beneficia direct de o schimbare de paradigmă a prevenției în sănătatea publică, printr-o abordare sustenabilă și bazată pe dovezi științifice a factorilor de risc majori pentru bolile netransmisibile (alcool, alimentație deficitară, sedentarism, management insuficient al stresului sau somnului etc).

În acest context, ne manifestăm încrederea că varianta preliminară a Planului Național de Combatere a Cancerului va fi semnificativ revizuită în ceea ce privește măsurile pentru reducerea consumului de tutun, ținând cont de recomandările și opiniile comunității științifice și medicale. Membrii Inițiativei 2035 Fără Tutun, reprezentând principalele organizații medicale, științifice, academice, de tineret și protejare a drepturilor copiilor, vă stau la dispoziție cu expertiza specifică necesară.

Vă mulțumim pentru atenția acordată acestui punct de vedere.

În numele Inițiativei 2035 Fără Tutun

Ramona Brad

Director Proiect 2035-Prima Generație Fără Tutun a României

Email: ramona.brad@2035faratutun.ro, Tel. 0726/673732

Semnatarii

Prof. Univ. Dr. Daniel Coriu, Președinte Colegiul Medicilor din România
Prof. Dr. Roxana Maria Nemeș, Președinte Societatea Română de Pneumologie
Prof. Dr. Ruxandra Ulmeanu, Președinte Secțiunea de Cancer Pulmonar a Societății Române de Pneumologie
Prof. Dr. Florin Mihălțan, Fost Președinte al Societății Române de Pneumologie
Prof. Dr. Dragoș Vinereanu, Președinte Fundația Română a Inimii, Președinte Senatul UMF Carol Davila
Prof. Dr. Bogdan Alexandru Popescu, Președinte al Societății Române de Cardiologie
Prof. Dr. Mihai Ionac, Secretar General al Societății Române de Chirurgie Vasculară
Prof. Dr. Eduard Apetrei, Medic primar cardiolog, Membru Academia de Științe Medicale
Prof. Dr. Dan Gaiță, Membru în Comitetul Director al Societății Europene de Cardiologie și al European Heart Network
Prof. Dr. Cătălina Poiană, Președinte Societatea Română de Endocrinologie
Prof. Dr. Carmen Bunu Panaitescu, Președinte Societatea Română de Alergologie și Imunologie Clinică
Prof. Dr. Popescu Mircea Ioachim, Medic primar cardiolog, Șef Clinică Cardiologie Oradea
Prof. Dr. Anca Dana Buzoianu, Decanul Facultății de Medicină Iuliu Hațieganu, Universitatea de Medicină și Farmacie Cluj-Napoca, Președinte al Asociației Decanilor Facultăților de Medicină din România
Prof. Dr. Doina Adina Todea, Universitatea de Medicină și Farmacie Cluj-Napoca Iuliu Hațieganu, Medic Primar Pneumologie, Membru în Comisia de Pneumologie a Ministerului Sănătății
Prof. Dr. Kikeli Pal Istvan, Președinte Fundația Procardia
Prof. Dr. Zoltan Abram, Universitatea de Medicină, Farmacie, Științe și Tehnologie din Târgu Mureș
Prof. Dr. Monica Tarcea, Universitatea de Medicină, Farmacie, Științe și Tehnologie din Târgu Mureș (cercetător în domeniul fumatului)
Prof. Univ. Dr. Sorin Rugina – Asociația Medicilor Infecționiști, Epidemiologi și Microbiologi din județul Constanța (AMIEM)
Prof. Univ. Dr. Oana Arghir, Facultatea de Medicină Universitatea Ovidius din Constanța, Director Medical Spitalul Clinic de Pneumoftiziologie Constanța
Prof. Dr. Miron Bogdan, Președinte Fundația Pneuma
Conf. Univ. Dr. Alexandra Cucu, Director CNEPSS- INSP
Conf. Dr. Valentin Nădășan, Universitatea de Medicină, Farmacie, Științe și Tehnologie din Târgu Mureș
Dr. Raed Arafat, Societatea de Medicină de Urgență și Catastrofă din România
Dr. Dina Mergeani, Președinte Asociația Societatea Națională de Medicină a Familiei/Medicină Generală
Dr. Rodica Tănăsescu, Vice-Președinte Asociația Medicilor de Familie București
Dr. Cristina Cornelia Isar, Vice-Președinte Centrul Național de Studii pentru Medicina Familiei/Grupul RespiRo al CNSMF/Societății Naționale de Medicină a Familiei
Dr. Cătălina Panaitescu, Grupul RespiRo al CNSMF/Societății Naționale de Medicină a Familiei
Dr. Valeria Herdea, Asociația Română pentru Educație Pediatrică în Medicina de Familie (AREPMF)
Dr. Sandra Alexiu, Asociația Medicilor de Familie București-Ilfov
Dr. Raluca Zoitanu, Federația Națională a Patronatelor Medicilor de Familie
Dr. Gabriel Tatu-Chițoiu, Medic primar cardiologie, FACC, FESC. Cardiomed SRL & Cardioscience SRL București
Dr. Beatrice Mahler, Manager, Institutul de Pneumoftiziologie Marius Nasta din București, Vicepreședinte Comisia de Pneumologie, Șef de Lucrări, UMF Carol Davila București, Disciplina Pneumoftiziologie
Dr. Edith Simona Ianos, Clinica Pneumologie Tîrgu Mureș
Dr. Magdalena Ciobanu, Expert al Organizației Mondiale a Sănătății și Comisiei Europene pentru Controlul Tutunului
Dr. Teodora Ciolompea, Manager Centrul de Evaluare și Tratament al Toxicodependențelor pentru Tineri Sfântul Stelian, București
Sorina-Elena Băiașu și Mihai-Cristian Persu, Federația Asociațiilor Studenților în Medicină din România: Asociația Societatea Studenților în Medicină din București (SSMB) Asociația Organizația Studenților Mediciniști din Cluj (OSM) Asociația Societatea Studenților Mediciniști Iași (SSMI) Asociația Societatea Studenților Mediciniști Craiova (SSMC) Asociația Studenților Mediciniști din Oradea (ASMO) Asociația Societatea Studenților Mediciniști Hipocrate din Sibiu (SSMHS) Asociația Societatea Studenților în Medicină Timișoara (SSMT) Asociația Științifică a Studenților Mediciniști Brașoveni (ASSM) Liga Studenților Tîrgu-Mureș (LSTGM)

Asociația Studenților Mediciniști și Tinerilor Medici din Constanța (ASMTMC)
Asociația Societatea Studenților Mediciniști Galați (SSMG)
Asociația Universitară pentru Medicină și Asistență Medicală (AUMAM)
Bogdan-Mihai Ardeleanu, Președinte Federația Asociațiilor Studenților Farmaciști din România: Societatea Studenților în Farmacie București (SSFB) Organizația Studenților Farmaciști Cluj-Napoca (OSF Cluj-Napoca) Organizația Studenților Farmaciști din Craiova (OSF Craiova) Societatea Studenților Farmaciști Iași (SSFI) Asociația Studenților Farmaciști din Oradea (ASFO) Organizația Studenților Farmaciști Sibiu (OSF Sibiu) Asociația Studenților Farmaciști Târgu Mureș (ASF Târgu Mureș) Liga Studenților Farmaciști din Timișoara (LSFT)
Flavius Costanza-Gugiu, Federația Studenților în Medicină Dentară din România: Liga Studenților la Medicină Dentară București -LSMDB; Organizația Studenților Stomatologi din Cluj-Napoca- OSS; Societatea Studenților Stomatologi Iași- SSS Iași; Societatea Studenților Stomatologi Craiova- SSS Craiova; Organizația Studenților Dentiști Sibiu- OSD Sibiu; Asociația Studenților Stomatologi din Oradea- ASSO; Societatea Studenților Mediciniști Galați -SSMG.
Horea-Constantin Chirilă, Societatea Multidisciplinară a Medicilor Rezidenți
Tudor Andrei Ilie, Președinte Organizația Studenților Medicinisti din Cluj-Napoca
Horia Șerban Onița, Președinte Alianța Națională a Organizațiilor Studențești din România
Consiliul Tineretului din România, afiliat European Youth Forum, World Assembly of Youth, Consiliul Național pentru Tineret, Consiliul Economic și Social și Ambasada Sustenabilității în România
Conf. Univ. Dr. Marina Oțelea, Președinte Asociația SAMAS-Sănătate pentru Mamă și Copil
Sînziana Ioniță Ciurez, Fundația Crucea Albă
Ana Măiță, Asociația Mame pentru Mame
George Roman, Salvați Copiii România
Oana Gheorghiu și Carmen Uscatu, Asociația Dăruiește Viață
Rozalina Lapadatu, Președinte Asociația Pacienților cu Afecțiuni Autoimune – APAA
Vasile Barbu, Președinte Asociația Națională pentru Protecția Pacienților din România
Iulian Petre, Director Executiv Uniunea Nationala a Organizatiilor Persoanelor Afectate de HIV/SIDA
Marinela Debu, APAH-RO, Asociația Pacienților cu Afecțiuni Hepatice din România
Dorica Dan, Alianța Națională pentru Boli Rare
Dr. Cristina Vladu, Medic specialist sănătate publică
Sorin Mierlea, Președinte Asociația Infocons
Eugenia Barbu- ACTOR- Asociația Culturală pentru Teatru și Origami din România
Măriuca Ivan, Director General Crucea Alb-Galbenă România
Maria Culescu, Președinte Asociația MAME
Viorel Roman, Director Executiv Asociația ALIAT pentru Sănătate Mintală
Cătălina Crainic, Asociația Children's Joy
Iolanda Gheorghiu, Președinte Asociația Pacienților Oncologici din România
Anca Toma Friedlander, Director Smoke-Free Partnership
Marius Eremia, Director Executiv Aer Pur România
Cornel Radu-Loghin, Secretar General European Network for Smoking and Tobacco Prevention
Denise Deshaies, AMURTEL România
Daniela Sabadac, Asociația David Alexandru
Casa de Avocatură Sora și Asociații SCA: Radu Sora, Aniela Sora, Andrei Bodescu, Corina Florea, Diana Bogdan, Diana Tinca, Alessia Gherzan
Ramona Brad, Director Proiect Inițiativa 2035 Fără Tutun, Președinte Asociația Generația România Sănătoasă 2035